

Julehilsen fra Energitilsynet

Er det i orden, at 437 fjernvarmeværker bliver hængt ud og sat i den offentlige gabestok, spørger Rudi Bjerregaard med henvisning til Energitilsynets screening.

REGNSKABER

Af direktør Rudi Bjerregaard, Høje Taastrup Fjernvarme a.m.b.a.

Den 18. december 2007 fik 437 ud af 451 fjernvarmeværker besked om, at Energitilsynet havde foretaget en screening af fjernvarmeværkernes regnskabs- og budgetanmeldelser.

Samtidig udsendte Energitilsynet en pressemeddelelse, ligesom der blev der lagt en liste over samtlige 437 værker på nettet. Resultatet af screeningen er også lagt på nettet, og det er en meget deprimerende læsning, idet 870 observationer kræver en nærmere undersøgelse. Der startes i region Midtjylland, hvor der er flest værker.

Offentlig gabestok

Der bliver virkelig brugt offentlige resurser på denne undersøgelse, men når resultatet af screeningen nærlæses, er det så i orden, at 437 fjernvarmeværker bliver hængt ud og sat i den offentlige gabestok? Er der et lovgrundlag for denne offentliggørelse af værkernes navne? Har Dansk Fjernvarme gjort tilstrækkeligt for at afhjælpe problemerne, inden de opstod? Havde Dansk Fjernvarme i det hele taget kendskab til disse enorme problemer med selskabernes regnskaber mm., forinden offentliggørelsen?

Af grundlaget for screeningen fremgår det, at Energitilsynet har gennemgået hvert enkelt varmeværks budget- og regnskabsanmeldelse samt eventuel årsrapport for det seneste år for en vurdering af, om varmeforsyningslovens prisbestemmelser er overholdt

Direktør Rudi Bjerregaard, Høje Taastrup Fjernvarme a.m.b.a.

hvad angår poster, der indeholder opsparringsmulighed.

Hvis dette virkelig er tilfældet, er det ganske uforståeligt, hvordan Høje Taastrup Fjernvarme er havnet i denne gruppe. Høje Taastrup Fjernvarme har en anmeldt negativ egenkapital efter varmeforsyningslovens regler på et tocifret millionbeløb i 2006 og en netto gæld på et trecifret millionbeløb. Den slags foranlediger til at sætte spørgsmålstegn ved screeningskvalitet samt dens konklusioner og efterfølgende forbrug af resurser.

Energitilsynet oplyser, at man har fravalgt tre grupper af værker (de tre øverste på nedenstående liste), dvs. hvis deres skrivelse nærlæses, så er der fravalgt seks grupper nemlig:

1. Værker der har deltaget i stikprøven
2. Værker ejet af elværker
3. Affaldsforbrændingsanlæg

4. Transmissionsselskaber
5. Produktion af overskudsvarme
6. Øvrige (værker der i anden sammenhæng var gennemgået, overdragne værker m.m.)

Begrundelsen for ikke at medtage disse grupper er, hvis der ses bort fra den første gruppe, mildest talt uforståelig. Det fremgår af pressemeddelelsen, at alle disse selskaber ville blive indkaldt til en nærmere undersøgelse, hvis de var blevet screenet, da deres materiale ikke er fuldstændigt set i relation til en bedømmelse af, hvorvidt deres pris er korrekt. Er det ikke det, man i virkeligheden har konstateret for de øvrige selskaber også, og burde man derfor ikke have konstateret, at de nuværende regler er utilstrækkelige til at foretage en sådan undersøgelse? Jeg er enig i, at mange af disse selskaber ikke kan kontrolleres ved en screening, men spørgsmålet er, hvor mange selskaber kan det? Derudover kan der så stor tvivl om resultatet af screeningen samt dens konklusioner. Jeg vil derfor kort gennemgå skrivelsen, samt knytte nogle bemærkninger hertil.

Ifølge skrivelsen fra Energitilsynet har screeningen blandt andet vist, at der manglede 247 anmeldelser.

Det er meget trist, at der mangler så mange anmeldelser, men da det drejer sig om både en regnskabs- og en budgetanmeldelse, håber jeg, at der reelt "kun" er tale om 124 selskaber.

Mindst 27 % af de undersøgte værker anmelder ikke rettidigt. Dette er et

højt tal og under al kritik. Det bør overvejes, om der kan etableres en procedure, der sikrer, at anmeldelserne bliver foretaget. Energitilsynet bør ligeledes have en rykkerprocedure, ligesom der bør være mulighed for sanktioner over for et værk, der trods pålæg ikke sørger for at få bragt sagen i orden.

Efter både at have gennemlæst varmforsyningsloven, Energitilsynets vejledninger, og denne screening, kan det undre, at Energitilsynet kan få sig selv til at gøre det suspekt at have likvide midler. Der står intet i lovgivningen om, at dette er forbudt. Det havde også været en katastrofe. Uden en vis egenfinansiering ville finansieringen af anlæggene blive uforholdsmæssigt dyr. Der står ligeledes intet i lovgivningen om, at værkerne skal sørge for, at de får den dårligst mulige forrentning af eventuelle overskydende midler. Overformynderiet er blevet stoppet for mange år siden.

Vi lever i en moderne verden, hvor pleje af likvide midler og gæld er en nødvendighed for at få omkostningerne ned. Selvfølgelig kan det sammen med andre observationer give en indikation af, at der er noget galt, men at tælle det med som en fejl er kritisabelt, og medfører, at antallet af observationer kommer op på et alt for højt niveau.

Det er logisk, at afskrivningsprofilen ikke har nogen sammenhæng med afdragene på lånene. I dag er det således, at varmforsyningerne investerer i anlægsaktiver, der gerne skulle holde mellem 35 og 60 år. Høje Taastrup Fjernvarme har forøget både kvaliteten og levetiden på sit forsyningsnet. Dette er tilsyneladende ikke gået op for lovgivningen, der ønsker afskrivninger på mellem 5 og 30 år. Afskrivningerne fastsættes ikke på grundlag af aktivets levetid. Det virker som om Energitilsynet tror, at værker opbevarer sin likviditet i cigarkas-

ser, og regninger hænges på et søm, indtil de bliver betalt. Rent faktisk er det således, at på grund af de store omkostninger ved at optage lån samt det forhold, at værkerne løbende foretager renoveringer af ledningsnettet, ville de være med bedre stillet med afdragsfrie lån, men optager de sådanne lån, vil de komme helt galt af sted i Energitilsynets screeninger.

I 2001 fortalte Jan Hansen fra Energitilsynets sekretariat, at det var en god idé at gå over til Dansk Fjernvarmes nye standard kontoplan, hvilket jeg kun kan være enig med ham i. På dette tidspunkt lovede Jan Hansen, at der inden længe ville være udarbejdet nye anmeldelseskemaer, således at kontoplanen og regnskaber, der var udarbejdet i overensstemmelse hermed, kunne bruges i forbindelse med anmeldelser. Der er intet sket på dette område fra

(Fortsættes næste side)

(Fortsat fra forrige side)

Energitilsynets side. Jeg har personligt rykket adskillige af sekretariatets medlemmer herfor. For to år siden blev der en lille smule lys, idet effektiviseringsrapporten udkom. I den var der elementer af fremskridt på det regnskabsmæssige felt. Siden har der dog været folketingsvalg, så selvom det ikke betød ændring af regering, er sagen formentlig arkiveret.

Høje Taastrup Fjernvarme er et af de mange værker, der har valgt at gå over til den ny standardkontoplan. Det har medført, at siden 2002 har selskabet udfyldt anmeldelserne mangelfuldt. Høje Taastrup Fjernvarme har troligt hver eneste år gjort Energitilsynet opmærksom på problemet, hvilket dog ikke har medført nogen form for reaktion. Efter regler om hævde mener jeg, at Høje Taastrup Fjernvarme har vundet hævde på at indlevere et mangelfuldt skema, indtil tilsynet får gjort

deres arbejde færdig. Det er derfor naturligt, at en række selskaber vil have observationer med mangler ved afskrivningerne. Oplysning om Høje Taastrup Fjernvarmes afskrivninger findes naturligvis i selskabets regnskab, hvor de både er oplyst efter årsregnskabsloven og varmforsyningsloven.

Energitilsynet fremhæver i deres skrivelse problemer med den regnskabsmæssige egenkapital. Først troede jeg, at jeg havde læst galt. Hvorfor er Energitilsynet interesseret i Høje Taastrup Fjernvarmes regnskabsmæssige egenkapital, er de også interesseret i selskabets egenkapital opgjort efter skattemæssige regler, eller en egenkapital opgjort på videnbasis? Det kan sandelig så tvivl om, hvorvidt eksperterne ved, hvad de taler om. Varmeforsyningsloven forholder sig ikke til regnskabets egenkapital, men den indeholder nogle bestemmelser omkring priser, og der er reg-

ler for hvilke metoder, der skal benyttes, når disse priser skal efterprøves. Disse regler har i mange år trængt til fornyelse, og det er denne screening så sandelig et bevis på. Gang på gang har denne regering sagt, at den ønsker at lette de administrative byrder for erhvervslivet, her er der et oplagt område. Det var jo det, effektiviseringsrapporten lagde op til. I stedet for en undersøgelse af en hel branche, som der nu lægges op til, og hvor en del af resultatet vil blive mudderkastning, så brug i stedet ressourcerne til en lovgivningsændring. Det bør være åbenlyst for enhver, at det er tiltrængt.

Energitilsynets konklusion er skuffende. Tilsynet har slet ikke øje for deres egne mangler. Der står ikke meget i konklusionen om tiltag til forbedringer i Energitilsynet, og tilsynet har valgt at dømme alle værkerne på forhånd ved at offentliggøre navne på samtlige de værker, de agter at under-

søge nærmere. Jeg har ikke kunnet finde lovhjemmel til et sådant tiltag. Det er dybt useriøst at hænge virksomheder ud uden en egentlig sagsbehandling. I andre ministerier er det således, at der i forbindelse med en henvendelse om formodede ukorrektheder ligeledes medfølger en beskrivelse af, hvad ukorrekthederne består i, samt henvisning til hvilke love og paragraffer betragtningerne er gjort ud fra. Dette stykke arbejde mangler totalt. I stedet har tilsynet valgt at dømme alle værker over en bred kam. Energitilsynet har på denne måde fået forbrugerne til at tro, at de listede varmekærker vælter sig i penge, og inden længe bliver pålagt at tilbagebetale store beløb til dem.

I denne sammenhæng bør det ikke glemmes, at i mange selskaber er det, forbrugerne, der ejer værkerne, og det er deres økonomi og forvaltning, der klandres. Det er ikke i forbrugernes interesse, at Energitilsynet bliver tre gange så stort, og at værkerens administration ligeledes bliver væsentlig større. Der er kun en til at betale regningen, det er varmekærkeren. Forbrugerne er primært interesseret i en fast lav pris uden for mange svingninger hen over tiden. Det produkt har fjernvarmen leveret, og det er en af årsagerne til, at der i forhold til fjernvarmens udbredelse er så relativt få sager. Det må være et formål med loven, at den varetager hovedparten af forbrugernes tarv.

Personligt er jeg ikke i tvivl om, at

efter en enkelt henvendelse til selskaberne, vil en række af de problemer, som Energitilsynet har fundet, være løst eller måske slet ikke være opstået. Dvs. mængden af observationer, der medfører ændringer i prisen, er meget mindre. Nu er det sådan, at Energitilsynet i årevis har fået anmeldelser, regnskaber og budgetter. Efter min opfattelse er der ingen tvivl om, at Energitilsynet kender niveauet på det materiale, som selskaberne sender ind, og der må derfor være en politisk baggrund for, at tilsynet har ønsket at få det til at se så grelt ud. Samtidig må et sådant resultat falde tilbage på tilsynet, idet de bør klandres for ikke tidligere at komme med aktive og konstruktive forslag. Det er trods alt dem, der er tilsyn. Desuden åbner lovgivningen mulighed herfor.

Hvad med Dansk Fjernvarme - har de haft kendskab til niveauet? Ja, må svaret være. Der indsendes 300 regnskaber til Dansk Fjernvarmes statistik. Jeg har først hørt om problemerne med fjernvarmekærkerens regnskaber i forbindelse med undervisning. Denne viden må bestyrelsen for Dansk Fjernvarme også have haft eller som minimum i hvert fald foretagningsudvalget. Jeg er ikke vidende om, hvorvidt problemet er blevet behandlet i bestyrelsen. Det må bestyrelsen selv svare på. Jeg er dog vidende om, at Dansk Fjernvarme har etableret undervisning på området, ligesom de har arbejdet aktivt med benchmarking og forsøgt at starte en debat om, hvordan fremtidens

prisregler skal se ud med hensyn til effektiviseringsrapporten. Desværre må det konkluderes, at disse tiltag ikke har været tilstrækkelige. Ifølge Energitilsynet kan 97 % af værkerne ikke, eller de vil ikke eller ønsker ikke at følge de eksisterende regler. Værkerens revisorer kan ikke finde ud af de eksisterende regler, det gælder både store og små revisionsfirmaer, ellers ville de have taget forbehold i deres påtegning på fjernvarmekærkerens regnskaber. Jeg erindrer ikke, at have set mange regnskaber med forbehold i branchen. Hvad siger revisorerne til dette forhold?

Efter min opfattelse betyder denne screening, at Jan Hansens udsagn om, at varmekærkerloven er en motorvej, som primært går ud på at sikre forbrugerne og værkerne mod urimeligheder, ikke længere er korrekt. Energitilsynet har spredt en række vejspærringer på denne motorvej og indført 30 km hastighedsbegrænsning.

Jeg vil foreslå Dansk Fjernvarme følgende handlingsplan:

- Få fjernet den offentlige gabestok fra Energitilsynets hjemmeside. Få Energitilsynet til at opføre sig som varetager af forbrugernes interesser, og udføre seriøse sagsbehandlinger
- Få reduceret gennemgangen af alle regnskaber til dem, hvor der virkelig er en begrundet overbevisning om, at en gennemgang vil betyde ændrede priser for forbrugerne

- Udarbejd et konstruktivt forslag til ændring af pris- og regnskabsbestemningsloven.
it udgangs-

n
et
ir
aber

emperioden
nmeldelses-
sningen bør
ir.